

جان رنی شورت

شهر نابرابر

تجدید حیات شهری، جابه‌جایی و ایجاد نابرابری
در شهرهای جهانی

ترجمه‌ی

حمیدرضا تلخابی

خریدن ساززانی

This is a Persian translation of
*The Unequal City; Urban Resurgence, Displacement and the Making of Inequality
in Global Cities*

by John Rennie Short

Routledge, Oxford & New York, 2018

Translated by Hamid-Rezā Talkhābi & Fereyduṅ Gāzrāni

Āgāh Publishing House, Tehran, 2020

info@agahbookshop.com

سرشناسه: شورت، جان رنی، ۱۹۵۱-م.

Short, John Rennie

عنوان: نام پدیدآور: شهر نابرابر: تجدید حیات شهری، جابه‌جایی و ایجاد نابرابری در شهرهای جهانی / جان رنی شورت:

ترجمه‌ی حمیدرضا تلخابی، فریدون گازرانی.

مشخصات نشر: تهران: نشر آگاه، ۱۳۹۹.

مشخصات ظاهری: ۳۱۷ ص: مصور، جدول؛ ۱۴×۲۱ س.م.

شابک: ۸-۴۴-۴۱۶-۹۶۴-۹۷۸

وضعیت فهرست‌نویسی: فیا

یادداشت: عنوان اصلی: *The Unequal City; Urban Resurgence, Displacement and the Making of Inequality in Global Cities, 2017*

موضوع: شهرنشینی (Urbanization)

شماره: ۱ و ۲ شهرستان‌ها (Cities and Towns)

موضوع: برابری (Equality)

موضوع: سیاست شهری (Urban Policy)

شناسه‌ی فزود: تلخابی، حمیدرضا، ۱۳۶۶-، مترجم

شناسه‌ی فزود: گازرانی، فریدون، ۱۳۵۷-، مترجم

رده‌بندی: HT1

رده‌بندی: ۳۰۷/۷۶

شماره‌ی کتاب‌شناسی ملی: ۶۱۳۰۵۷۷

جان رنی شورت

شهر نابرابر: تجدید حیات شهری، جابه‌جایی و ایجاد نابرابری در شهرهای جهانی

ترجمه‌ی حمیدرضا تلخابی و فریدون گازرانی

چاپ یکم ترجمه‌ی فارسی: بهار ۱۳۹۹، آماده‌سازی و نظارت بر چاپ: سرژن آگاه

نمونه‌خوانی: فرهاد گلچین، ویرایش: غلامحسین دهقانی، چاپ و صحافی: فرهنگستان

چاپ دوم: زمستان ۱۳۹۹

شمارگان: ۳۳۰ نسخه

همه‌ی حقوق چاپ و نشر این کتاب محفوظ است

انتشارات آگاه:

خیابان انقلاب، بین منبری‌جاوید و ۱۲ فروردین، شماره‌ی ۱۳۴، تهران ۱۳۱۴۶

تلفن: ۶۶۴۶۷۳۳۳، ۶۶۴۶۰۹۳۳

فروش اینترنتی: www.agahbookshop.com

قیمت: ۶۲،۰۰۰ تومان

فهرست

۷	یادداشت‌ریسند و انتشار ترجمه‌ی فارسی
۹	مقدمه‌ی نویسنده
۱۲	پیش‌گفتار
۲۰	فصل یکم: شهرها در مرزهای تاریخی معاصر
۴۸	فصل دوم: جابه‌جایی‌ها
۸۹	فصل سوم: سرمایه و شهر نابرابر
۱۱۷	فصل چهارم: عرصه‌ی شهری؛ به چالش کشیدن شهر نابرابر
۱۴۴	فصل پنجم: مردم جدید، شهرهای جدید
۱۹۰	فصل ششم: بازاری‌سازی گذاری فضا و زمان
۲۱۸	فصل هفتم: شهرگرایی گسترده
۲۴۷	فصل هشتم: بازاریابی شهر
۲۷۰	فصل نهم: زیست‌بوم‌های شهری نو
۳۰۶	فصل دهم: انگاره‌های آینده‌ی شهری
۳۳۶	واژه‌نامه (فارسی-انگلیسی)

یادداشت نویسنده بر انتشار ترجمه‌ی فارسی

پیش از این، حذر مایان، از آقایان حمیدرضا تلخابی و فریدون گازرانی به خاطر ترجمه و انتشار کتاب *شهر ناب*، زانوا، فارسی تشکر ویژه‌ای داشته باشم. در این مقدمه‌ی کوتاه سعی کرده‌ام تا به چرایی نگارش این کتاب پردازم. این کتاب به سه دلیل اصلی به بررسی تغییرات عمیق در شهرها - همانی سراسر دنیا می‌پردازد:

دلیل نخست بین‌المللی شدن زمین بازار زمین و املاک است. امروزه افزایش درهم‌تنیدگی سرمایه‌ها به وسیله سرمایه‌گذاری در زمین و مستغلات کمک کرده است. این سرمایه‌ها به دنبال سرمایه‌گذاری امن، سرمایه‌های وسیع‌اند و ریسک‌ها و برخی از هزینه‌های آن را می‌پذیرند. در عین حال، سهامات شهرها نیز مشتاق جذب منابع خارجی برای پیش‌برد توسعه‌اند. این شهرها به خصوص بین‌المللی دسترسی آزاد دارند و جذابیت سرمایه‌گذاری را آسان‌تر می‌کنند. برخی از این شهرها، نظیر تهران، به دلیل تحریم‌ها و محدودیت‌های بانکی سرمایه‌گذاری سخت‌تری دارند، اما در سرتاسر جهان شهرهای بزرگ عرصه‌های سرمایه‌گذاری بزرگی دارند. دلیل دوم بازاری‌سازی‌گذاری زمان و فضا است که باعث می‌شود شهرهای مرکزی^۱ از بخش‌های دورتر شهر جذاب‌تر شود، زیرا تحت تأثیر ایجاد مجموعه‌های شهری

۱. central city، در برنامه‌ریزی شهری، شهر مرکزی، شهر هسته یا هسته‌ی کلان‌شهری، بزرگ‌ترین یا مهم‌ترین بخش یک محدوده‌ی کلان‌شهری است که با محله‌ها، حومه‌ها و شهرهای کوچک‌تر پیرامونی و وابسته احاطه می‌شود. شهر مرکزی معمولاً نخستین زیستگاهی است که در یک منطقه‌ی شهری پیش از شکل‌گیری مناطق بعدی و دورتر در طول تاریخ به وجود آمده است.

در بخش‌های پرونیق، خدمات پیشرفته‌ی تولیدکنندگان و بازاریزش‌گذاری نواحی انتخابی درون‌شهری شکل می‌گیرد و در نتیجه فقرا به حاشیه‌ی شهر رانده می‌شوند. به دلیل جابه‌جایی شمار زیادی از افراد از شهر مرکزی، بازساخت عمیق جغرافیای شهری اتفاق می‌افتد. بدین‌سان با حومه‌ای شدن فقر و تمرکزگرایی ثروت شهری مواجه‌ایم.

دلیل سوم تغییرات جمعیتی در حال رخ‌دادن در بسیاری از شهرهاست. افراد جوان و به‌رره خانوارهای مجرد، در صورت داشتن استطاعت مالی، تمایل دارند تا در شهرهای مرکزی سکونت داشته باشند. هم‌چنین، وضعیت جمعیتی بسیاری از شهرها، از جمله تهران، تحولات غیرنسبت زیاد افراد جوان در حال تغییر است. بیش از ۶۰ درصد جمعیت کسر ایران، بی‌رنگ سنی کم‌تر از ۳۰ سال دارند. بی‌کاری در میان جوانان یکی از دلایل افزایش تنس‌های اجتماعی است، تجربه‌ای که به‌وضوح در بهار عربی نیز دیده شد. بی‌کاری هم‌چنان عاملی می‌شود که در شهرهای بزرگ است که به دلیل افزایش زیاد جوانانی که قادر به یافتن کار نیستند، به قوت خود باقی است. در بسیاری از شهرها گروه‌های جمعیتی جدید دلیل اصلی مهاجرت‌های تازه برای زندگی در شهرهای مرکزی و هم‌چنین ناآرامی‌ها و نارضایتی‌های اجتماعی‌اند.

در سراسر جهان چرخه‌ی تقویت‌کننده‌ای از سرمایه‌گذاری‌های تازه در نواحی منتخب شهرهای مرکزی دیده می‌شود که جذب سرمایه‌گذاران و سرمایه‌گذاران تحت تأثیر جابه‌جایی افراد ثروتمندتر در آن‌ها صورت می‌گیرد. شهرهای مرکزی در حال تبدیل شدن به اجتماعات حصارکشی‌شده‌ای هستند که از طریق قیمت‌گذاری و سیاست‌گذاری دسترسی فقرا و افراد حاشیه‌ای را محدود می‌کند.

دانش روزی شورت

۱۹ ژوئیه‌ی ۲۰۱۸